Сборник съдебна практика

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА СЪДА (шести състав)

16 януари 2014 година*

„Член 99 от Процедурния правилник на Съда — Пакетни туристически пътувания, ваканции и обиколки — Национална правна уредба, определяща минимални проценти за гаранцията, с която организатор на туристически пътувания трябва да разполага, за да възстанови вложените от потребителите средства в случай на неплатежоспособност“

По дело C-430/13

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Fővárosi Ítélőtábla (Унгария) с акт от 12 юли 2013 г., постъпил в Съда на 29 юли 2013 г., в рамките на производство по дело,

**Ilona Baradics,**

**Adrienn Bóta,**

**Éva Emberné Stál,**

**Lászlóné György,**

**Sándor Halász,**

**Zita Harászi,**

**Zsanett Hideg,**

**Katalin Holtsuk,**

**Gábor Jancsó,**

**Mária Katona,**

**Gergely Kézdi,**

**László Korpás,**

**Ferencné Kovács,**

**Viola Kőrösi,**

**Tamás Kuzsel,**

* Език на производството: унгарски.

**Attila Lajtai,**

**Zsolt Lőrincz,**

**Ákos Nagy,**

**Attiláné Papp,**

**Zsuzsanna Peller,**

**Ágnes Petkovics,**

**László Pongó,**

**Zsolt Porpáczy,**

**Zsuzsanna Rávai,**

**László Román,**

**Zsolt Schneck,**

**Mihály Szabó,**

**Péter Szabó,**

**Zoltán Szalai,**

**Erika Szemeréné Radó,**

**Zsuzsanna Szigeti,**

**Nikolett Szőke,**

**Péter Tóth,**

**Zsófia Várkonyi,**

**Mónika Veress**

срещу

**QBE Insurance (Europe) Ltd Magyarországi Fióktelepe,**

**Magyar Állam,**

СЪДЪТ (шести състав),

състоящ се от: A. Borg Barthet (докладчик), председател на състав, M. Berger и S. Rodin, съдии,

генерален адвокат: P. Mengozzi,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид взетото след изслушване на генералния адвокат решение да се произнесе с мотивирано определение съгласно член 99 от Процедурния правилник на Съда,

постанови настоящото

## Определение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Директива 90/314/ЕИО на Съвета от 13 юни 1990 година относно пакетните туристически пътувания, пакетните туристически ваканции и пакетните туристически обиколки (ОВ L 158, стр. 59; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 9, стр. 248).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между, от една страна, г-жа Baradics и др., клиенти на организатор на туристически пътувания, и от друга страна, QBE Insurance (Europe) Ltd Magyarországi Fióktelepe Minisztérium (наричано по-нататък „QBE Insurance“) и Magyar Állam, представлявана от Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (наричана по-нататък „унгарската държава“) по повод на събирането на капарото или на пълния размер на цената, платени от всеки от ищците по главното производство при покупката на организирано туристическо пътуване.

## Правна уредба

*Правото на Съюза*

3 В седмо, осемнадесето, двадесет и първо и двадесет и второ съображение от Директива 90/314 е посочено:

„като има предвид, че туризмът играе все по-важна роля в икономиката на държавите членки; като има предвид, че системата на туристическите пакети съставлява съществена част от туризма; като има предвид, че ръстът и производителността на сектора за пакетни туристически пътувания в държавите членки ще бъдат стимулирани, ако са приети поне минимални общи правила, целящи да му придадат едно общностно измерение; […]

[…]

като има предвид, че организаторът и/или продавачът на дребно, който е страна по договора, трябва да носи отговорност към потребителя за точното изпълнение на задълженията, произтичащи от договора; като има предвид освен това, че организаторът и/или продавачът на дребно трябва да носи отговорност за загубите, произтичащи за потребителя от неизпълнението или неточното изпълнение на договора, освен ако недостатъците, установени при изпълнението на договора, не са по тяхна вина или по вина на друг доставчик на услуги;

[…]

като има предвид, че както потребителите, така и секторът за пакетни туристически пътувания биха били облагодетелствувани, ако организаторите и/или продавачите на дребно бъдат задължени да представят доказателства за достатъчно гаранции в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност;

като има предвид, че държавите членки трябва да бъдат свободни да приемат или да запазят по-строги разпоредби по отношение на пакетното туристическо пътуване, с цел да защитят потребителите“.

4 Член 1 от тази директива предвижда:

„Целта на настоящата директива е да сближи законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки по отношение на туристическите пакети, продавани или предлагани на територията на Общността“.

5 Съгласно член 2 от тази директива:

„За целите на настоящата директива:

1) „туристически пакет“ означава предварително договорената комбинация от не по-малко от два от следните елементи, когато се продава или предлага за продажба на цена, която включва всички разходи, и когато услугата обхваща срок, по-дълъг от двадесет и четири часа или включва настаняване за пренощуване:

   а) транспорт;

   б) настаняване;

   в) други туристически услуги, които не са свързани с транспорта или настаняването, и представляват значителна част от туристическия пакет.

   Отделното фактуриране на различните елементи от същия туристически пакет не освобождава организатора или продавача на дребно от задълженията им по настоящата директива;

2) „организатор“ означава лицето което не случайно организира туристически пакети и ги продава или ги предлага за продажба, пряко или посредством продавач на дребно;

3) „продавач на дребно“ означава лицето, което продава или предлага за продажба туристическия пакет, изготвен от организатора“.

6 Член 4, параграф 2 от посочената директива гласи:

„Държавите членки гарантират, че във връзка с договора се прилагат следните принципи:

а) в зависимост от конкретния туристически пакет договорът съдържа поне елементите, изброени в приложението;

б) всички условия на договора са посочени в писмена или друга форма, разбираема и достъпна за потребителя, като те трябва да му бъдат съобщени преди сключването на договора; на потребителя се дава копие от тези условия;

в) разпоредбата на буква б) не е пречка за късното извършване на резервации или сключване на договори „в последната минута“.

7 Съгласно член 4, параграф 6, първа алинея от Директива 90/314:

„Ако потребителят [развали] договора съгласно параграф 5 или ако по каквато и да било друга причина, с изключение на грешка от страна на потребителя, организаторът анулира туристическия пакет преди уговорената дата на тръгване, потребителят има право:

а) да вземе заместващ туристически пакет с равностойно или по-високо качество, когато организаторът и/или продавачът на дребно може да му предложи такъв заместващ пакет. Ако предлаганият заместващ туристически пакет е с по-ниско качество, организаторът възстановява разликата в цената на потребителя;

б) или да получи обратно, колкото е възможно по-бързо, всички суми, които е изплатил по договора“.

8 Член 5, параграфи 1 и 2 от тази директива има следното съдържание:

„1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че организаторът и/или продавачът на дребно, страна по договора, носят отговорност към потребителя за точното изпълнение на задълженията, произтичащи от договора, независимо от това дали тези задължения трябва да бъдат изпълнени от този организатор и/или продавач на дребно или от други доставчици на услуги, без това да засяга правото на организатора и/или продавача на дребно да упражни правата си срещу другите доставчици на услуги.

2. По отношение на загубите, произтичащи за потребителя от неизпълнението или неточното изпълнение на договора, държавите членки предприемат необходимите стъпки, за да гарантират, че организаторът и/или продавачът на дребно носи отговорност, освен ако такова неизпълнение или неточно изпълнение не е нито по тяхна вина, нито по вина на друг доставчик на услуги […]

[…]“.

9 Член 7 от посочената директива предвижда:

„Организаторът и/или продавачът на дребно, страна по договора, представя достатъчни доказателства, за да гарантира връщането на вложените средства и репатрирането на потребителя в случай на [неплатежоспособност или] несъстоятелност“.

10 Член 8 от същата директива гласи:

„Държавите членки могат да приемат или да запазят по-строги разпоредби в областта, уредена с настоящата директива, за защита на потребителя“.

11 Член 9 от Директива 90/314 предвижда:

„1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да се съобразят с настоящата директива преди 31 декември 1992 г. Те незабавно уведомяват Комисията за това.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текстовете на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива. Комисията информира незабавно за това другите държави членки“.

*Унгарското право*

12 Член 15, параграф 2 от Правителствен декрет № 213 от 21 декември 1996 г. относно дейността на организаторите и продавачите на дребно на пътувания [az utazásszervező és -közvetítő tevékenységről szóló 213/1996. (XII. 23.) Korm. rendelet, наричан по-нататък „Правителствен декрет № 213/1996“] има за цел да приложи член 2, точки 1—3 и член 7 от Директива 90/314.

13 Съгласно член 2 от Правителствен декрет № 213/1996 в Унгария могат да упражняват дейност като организатор или продавач на дребно на пътувания единствено туристически агенции, които отговарят на изискванията по декрета и които по тяхно искане са вписани в официалния публичен регистър на Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal (унгарска служба за търговски разрешения, наричана по-нататък „Службата“). Едно от условията за вписване в този регистър е предприятието да разполага с финансова гаранция в съответствие с предписанията на член 8 от посочения декрет.

14 Член 8, параграф 1 от Правителствен декрет № 213/1996 предвижда, че финансовата гаранция може да се състои в:

„а) банкова гаранция,

б) застраховка, сключена с един или няколко застрахователи, която може да се сключи в зависимост от броя на пътниците (пряко в полза на всеки от тях), или

в) парична сума, блокирана в отделна банкова сметка на туристическата агенция в кредитна институция за целите по член 10, параграф 1 […].

Размерът на финансовата гаранция се определя като процент от предвидената нетна печалба от продажбите на туристическия пакет, или като минимална стойност“.

15 Както посочва запитващата юрисдикция, по силата на член 8, параграф 7 от този декрет туристическа агенция трябва при необходимост да увеличи, най-късно до 31 май всяка година, размера на финансовата гаранция до референтната стойност, основана на нетните печалби от продажбите, изчислени съгласно Закон C от 2000 г. относно счетоводството (a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény) в годината на сключването на договора за банкова гаранция или на застраховката, или на извършване на банковия депозит.

16 При съвместен прочит на член 8, параграф 9 и член 10, параграф 1, букви а) и б) от Правителствен декрет № 213/1996 става ясно, че финансовата гаранция трябва да покрива във всеки момент разходите, капарото и пълната цена на пътуванията, посочени в член 10, параграф 1 от този декрет, тоест разходите, произтичащи от мерките, които трябва да се вземат в полза на пътниците, претърпели произшествие по време на пътуването, например за тяхното репатриране, и за принудителния престой, както и капарото и цената на пътуването. Ако реалната печалба надхвърля с повече от 10 % печалбата, послужила като основа за учредяване на финансовата гаранция, туристическата агенция трябва да измени размера на гаранцията в зависимост от реалната печалба в рамките на следващите пет работни дни и своевременно да представи доказателство за това пред Службата.

17 Член 8, параграф 3 от Правителствен декрет № 213/1996 предвижда, че процентът или минималният размер зависи от това:

— дали продаваният туристически пакет включва пътуване от Унгария до чужбина или пътуване изцяло в чужбина, или пътуване само в Унгария,

— в случай че туристическият пакет включва пътуване от Унгария до чужбина или пътуване изцяло в чужбина — дали в рамките на този пакет е предвидена резервация на места в нередовни (чартърни) полети,

— дали стойността на задълженията, произтичащи от гарантирания договор, надхвърля 25 % от печалбата. Гарантиран договор е този, който не позволява отмяната на договорените услуги, като в този случай туристическата агенция поема задължение да извърши периодични плащания.

**Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси**

18 Ищците по главното производства сключват през 2009 г. договори за туристически пътувания с организатора на туристически пътувания 5 Kontinens Utazási kft., по силата на които му плащат капаро, а в някои случаи — пълния размер на цената на пътуването.

19 Преди началото на разглежданите в главното производство туристически пътувания организаторът на туристически пътувания става неплатежоспособен.

20 По силата на застрахователния договор за финансова гаранция за организатори и продавачи на дребно на туристически пътувания, сключен между посочения организатор и QBE Insurance, последната се задължава в случай на настъпване на застрахователното събитие да възстанови разходите, свързани с репатрирането и с принудителния престой на пътниците, както и, доколкото тези разходи не надхвърлят границата на покритието на осигурените рискове, да върне получените капаро и цени на пътуването. Договарящите страни определят като максимален размер на покритието сумата от 40 000 000 HUF [унгарски форинти].

21 Поради тази горна граница на ищците по главното производство са възстановени само 22 % от заплатените от тях капаро и цени.

22 Вследствие на това те подават иск пред първоинстанционния съд, целящ осъждането на QBE Insurance и на унгарската държава да заплатят обезщетение в размер на невъзстановената сума от тези платени капаро и цени.

23 Те изтъкват, че Правителствен декрет № 213/1996 е в разрез с разпоредбите на член 7 от Директива 90/314 и че в съответствие с практиката на Съда държавите членки са длъжни да поправят вреди, произтичащи от неправилно транспониране на директива във вътрешното право.

24 Първоинстанционният съд отхвърля иска. Той приема по-специално че унгарската държава е транспонирала правилно Директивата във вътрешното право.

25 Сезирана с апелативна жалба на жалбоподателите срещу постановеното в първоинстанционното производство решение, запитващата юрисдикция потвърждава това решение, що се отнася до QBE Insurance.

26 При тези обстоятелства, съмнявайки се в съвместимостта на Правителствен декрет № 213/1996 с разпоредбите на Директива 90/314, Fővárosi Ítélőtábla решава да спре производството по делото и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Изпълнил ли е националният законодател надлежно членове 7 и 9 от Директива [90/314], с други думи, предоставил ли е ефективна защита на частноправните субекти в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност на организаторите или продавачите на дребно на пътувания, като е предвидил, че размерът на предоставената от организатора или

продавача на дребно финансова гаранция трябва да се изчисли като определен процент от предвидената нетна печалба от продажбата на туристическия пакет или като минимална стойност?

2) Ако бъде доказано наличието на нарушение от страна на унгарската държава, достатъчно съществено ли е то, за да се търси отговорност за вреди?“.

**По преюдициалните въпроси**

27 По силата на член 99 от Процедурния правилник, когато преюдициалният въпрос е идентичен с въпрос, по който Съдът вече се е произнесъл, отговорът на този въпрос се налага недвусмислено от съдебната практика или отговорът не оставя място за разумно съмнение, Съдът може във всеки един момент да се произнесе с мотивирано определение по предложение на съдията докладчик и след изслушване на генералния адвокат.

28 Посоченият член следва да се приложи по настоящото дело.

*По първия преюдициален въпрос*

29 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали членове 7 и 9 от Директива 90/314 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат правна уредба на държава членка като разглежданата по главното производство, която съгласно направеното от запитващата юрисдикция представяне се ограничава да определи размера на гаранцията, която организаторът или продавачът на дребно на туристически пътувания е длъжен да предостави, като посочва определен процент от нетната печалба от продажбите на организирани туристически пътувания, предвидени през приета за релевантна пазарна година, или на определена минимална сума.

30 В това отношение следва да се припомни, че системата за сътрудничество, установена от член 267 ДФЕС, е основана на ясно разделение на правомощията между националните юрисдикции и Съда. В рамките на производство, образувано по силата на този член, националните разпоредби се тълкуват от юрисдикциите на държавите членки, а не от Съда, като последният не следва да се произнася относно съвместимостта на норми на вътрешното право с разпоредбите на правото на Съюза. За сметка на това Съдът е компетентен да предостави на националната юрисдикция всички насоки за тълкуване на правото на Съюза, които ще ѝ позволят да прецени съвместимостта на нормите на вътрешното право с уредбата на Съюза (Решение от 6 март 2007 г. по дело Placanica и др., C-338/04, C-359/04 и C-360/04, Сборник, стр. I-1891, точка 36, както и Решение от 8 септември 2009 г. по дело Liga Portuguesa de Futebol Profissional и Bwin International, C-42/07, Сборник, стр. I-7633, точка 37).

31 Впрочем, макар и да е вярно, че с така формулираните преюдициални въпроси запитващата юрисдикция иска от Съда да се произнесе дали разпоредба от вътрешното право е съвместима с правото на Съюза, за Съда няма пречка да даде полезен отговор на запитващата юрисдикция, като ѝ предостави необходимите насоки за тълкуване на правото на Съюза, които ще ѝ позволят сама да се произнесе по съвместимостта на вътрешното право с правото на Съюза (вж. в този смисъл Решение от 11 октомври 2007 г. по дело Hollmann, C-443/06, Сборник, стр. I-8491, точка 21 и Решение от 16 февруари 2012 г. по дело Varzim Sol, C-25/11, точка 28).

32 В това отношение като начало е нужно да се припомни, че член 7 от Директива 90/314 задължава организатора на пътуването да разполага с достатъчни гаранции, че в случай на неплатежоспособност или несъстоятелност вложените средства ще бъдат възстановени, а потребителят — репатриран, като целта на тези гаранции е потребителят да бъде защитен

срещу икономическите рискове, произтичащи от неплатежоспособността или несъстоятелността на организатора на пътуването (вж. Решение от 8 октомври 1996 г. по дело Dillenkofer и др., C-178/94, C-179/94 и C-188/94-C-190/94, Recueil, стр. I-4845, точки 34 и 35).

33 Следователно основната цел на тази разпоредба е да се гарантира, че при неплатежоспособност или несъстоятелност на посочения организатор потребителят ще бъде репатриран, а вложените от него средства — възстановени (вж. в този смисъл Решение по дело Dillenkofer и др., посочено по-горе, точки 35 и 36).

34 В делото по главното производство трябва да се отбележи най-напред, че ищците са се оказали изложени на рисковете, от които член 7 от Директива 90/314 има за цел да предпази. Всъщност, като са предоставили средствата преди заминаването, те са се изложили на риска да ги загубят.

35 По-нататък, следва да се напомни, че в точка 74 от Решение от 15 юни 1999 г. по дело Rechberger и др. (C-140/97, Recueil, стр. I-3499) Съдът е приел, че член 7 от Директива 90/314 съдържа задължение за резултат — на пътниците при туристическите пакети да се гарантира, в случай на несъстоятелност на организатора на пътувания, правото на репатриране и на възстановяване на платените суми, и че целта на тази гаранция е именно да предпази потребителя от последиците на несъстоятелността, независимо какви са причините за нея.

36 Подобно тълкуване на член 7 от Директива 90/314 се подкрепя от целта, която тя трябва да преследва — да се осигури високо равнище на защита на потребителите (вж. Решение по дело Dillenkofer и др., посочено по-горе, точка 39).

37 В това отношение Съдът вече е констатирал в точка 63 от Решение Rechberger и др., посочено по-горе, че нито в съображенията на Директива 90/314, нито в текста на този член 7 има указание, по силата на което предвидената в този член гаранция би могла да бъде ограничена.

38 Освен това Съдът е установил, че национална правна уредба транспонира правилно задълженията на посочения член 7 само ако, независимо от поставените в нея условия, тя има за резултат ефективно гарантиране на потребителя на възстановяването на всички вложени от него средства и неговото репатриране в случай на неплатежоспособност на организатора на туристически пътувания (вж. Решение по дело Rechberger и др., посочено по-горе, точка 64).

39 От акта за преюдициално запитване обаче следва, че в спора по главното производство само една част от плащанията, извършени от ищците по главното производство, е могла да бъде поета от гаранцията по член 7 от Директива 90/314.

40 Запитващата юрисдикция, която единствена е компетентна да тълкува и прилага националното право, има задачата да установи дали това положение е било причинено от факта, че предвидената от националния законодател система, с оглед на конкретните начини за изчисляване на размера на гаранцията, води до недостатъчно покритие на възстановяването на вложените от потребителя средства и на разходите за евентуално репатриране, доколкото тази система структурно била неспособна да взема предвид събития в съответния икономически сектор.

41 С оглед на гореизложеното на първия въпрос следва да се отговори, че член 7 от Директива 90/314 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, предвиждаща условия, които не водят до ефективно гарантиране на потребителя на възстановяването на всички вложени от него средства и неговото репатриране в случай на неплатежоспособност на организатора на туристически пътувания. Запитващият съд има задачата да установи дали такъв е случаят с националното законодателство, предмет на спора, с който е сезиран.

*По втория преюдициален въпрос*

42 С втория си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали, доколкото член 7 от Директива 90/314 не допуска национална правна уредба, която предвижда, че размерът на гаранцията, предоставена от организатора или продавача на дребно на туристически пътувания, се определя като процент от предвидената нетна печалба от продажбите или като минимална сума, подобна правна уредба представлява достатъчно съществено нарушение на правото на Съюза, даващо право на обезщетение.

43 От практиката на Съда следва, че нарушение е достатъчно съществено, когато при изпълнението на своите нормативни правомощия институция или държава членка е нарушила по явен и сериозен начин границите, наложени за упражняването на тези правомощия. В това отношение сред данните, които компетентната юрисдикция би следвало да вземе предвид, са по-специално степента на яснота и точност на нарушеното правило (Решение от 26 март 1996 г. по дело British Telecommunications, C-392/93, Recueil, стр. I-1631, точка 42 и цитираната съдебна практика).

44 Както беше напомнено в точка 38 от настоящото определение, национална правна уредба транспонира правилно задълженията по посочения член 7 само ако, независимо от поставените в нея условия, тя има за резултат ефективно гарантиране на потребителя на възстановяването на всички вложени от него средства и неговото репатриране в случай на неплатежоспособност на организатора на туристически пътувания (вж. Решение по дело Rechberger и др., посочено по-горе, точка 64).

45 Националните юрисдикции имат задачата да проверят дали са изпълнени условията за отговорността на държавите, произтичаща от нарушението на правото на Съюза.

46 В конкретния случай следва да се констатира, че от практиката на Съда става ясно, че член 7 не допуска национална правна уредба, която няма за резултат действително да гарантира на потребителя възстановяването на всички вложени от него средства и неговото репатриране в случай на неплатежоспособност на организатора на туристически пътувания. Тъй като държавата членка не разполага с никаква свобода на преценка, що се отнася до обхвата на рисковете, които трябва да бъдат покрити от гаранцията, дължима от организатора или продавача на дребно на туристически пътувания на потребителите, критериите, които имат за предмет или за последица да ограничат обхвата на тази гаранция, са явно несъвместими със задълженията, произтичащи от посочената директива, и следователно представляват достатъчно съществено нарушение на правото на Съюза, което, при условие че бъде установено наличието на пряка причинно-следствена връзка, би могло да ангажира отговорността на съответната държава членка.

47 С оглед на гореизложеното на втория въпрос следва да се отговори, че член 7 от Директива 90/314 трябва да се тълкува в смисъл, че държава членка не разполага с никаква свобода на преценка, що се отнася до обхвата на рисковете, които трябва да бъдат покрити от гаранцията, дължима от организатора или продавача на дребно на туристически пътувания на потребителите. Запитващият съд има задачата да провери дали критериите, установени от съответната държава членка за определяне на размера на посочената гаранция, имат за предмет или за последица да ограничат обхвата на рисковете, които тя трябва да покрие, в който случай те биха били явно несъвместими със задълженията, произтичащи от посочената директива, и биха представлявали достатъчно съществено нарушение на правото на Съюза, което, при условие че бъде установено наличието на пряка причинно-следствена връзка, би могло да ангажира отговорността на съответната държава членка.

**По съдебните разноски**

48 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (шести състав) реши:

1) **Член 7 от Директива 90/314/ЕИО на Съвета от 13 юни 1990 година относно пакетните туристически пътувания, пакетните туристически ваканции и пакетните туристически обиколки трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, предвиждаща условия, които не водят до ефективно гарантиране на потребителя на възстановяването на всички вложени от него средства и неговото репатриране в случай на неплатежоспособност на организатора на туристически пътувания. Запитващият съд има задачата да установи дали такъв е случаят с националното законодателство, предмет на спора, с който е сезиран.**

2) **Член 7 от Директива 90/314 трябва да се тълкува в смисъл, че държава членка не разполага с никаква свобода на преценка, що се отнася до обхвата на рисковете, които трябва да бъдат покрити от гаранцията, дължима от организатора или продавача на дребно на туристически пътувания на потребителите. Запитващият съд има задачата да провери дали критериите, установени от съответната държава членка за определяне на размера на посочената гаранция, имат за предмет или за последица да ограничат обхвата на рисковете, които тя трябва да покрие, в който случай те биха били явно несъвместими със задълженията, произтичащи от посочената директива, и биха представлявали достатъчно съществено нарушение на правото на Съюза, което, при условие че бъде установено наличието на пряка причинно-следствена връзка, би могло да ангажира отговорността на съответната държава членка.**

Подписи